

'Kort gezegd nogal briljant, Magnus Montelius!
Een naam om te onthouden.' – *Tidningen Kulturen*

DE MAN UIT
ALBANIË
MAGNUS
MONTELIUS

SIGNATUUR NOIR

Over het boek

Niets is wat het lijkt ...

Stockholm, 1990. In de vroege morgen wordt een man aangetroffen aan de voet van een heuvel. Dood. Hij heeft een Albanees paspoort, maar de Albanese autoriteiten ontkennen zijn bestaan.

Drie mannen raken – of ze het nu willen of niet – verstrikt in de vraagtekens rondom de dode. De een bezig met een routineus onderzoek, de tweede op zoek naar een goed verhaal en de derde schuilend voor de regen. Alle drie zullen ze erachter komen dat de waarheid rondom de man uit Albanië veel gecompliceerder is dan aanvankelijk lijkt.

Het spoor gaat terug tot een politieke beweging uit de jaren zestig en leidt naar een hecht clubje radicale studenten. Ze hebben terwijl ze carrière maakten hun verleden begraven, maar hun loyaliteit bewaard. De kern van de zaak is verraad, door een van hen gepleegd. Diegene wil dat echter tegen elke prijs verborgen houden.

De pers over *De man uit Albanië*

‘Kort gezegd nogal briljant, Magnus Montelius! Een naam om te onthouden.’ – *Tidningen Kulturen*

‘★★★★★ Magnifiek.’ – *Sveriges Television*

‘Verbazingwekkend goed. Magnus Montelius houdt het verhaal strak van begin tot eind en draait het op elegante wijze een paar keer volledig om. Het is moeilijk te geloven dat dit zijn eerste boek is.’

– *Dagens Nyheter*

‘Een debutant die schrijft als een totale routinier.’ – *Aftonbladet*

‘Het is lang geleden dat ik zo volledig opging in een thriller als bij *De man uit Albanië* en dat ik zo onder de indruk was van stijl, taal en vaardigheid van een debutant om zowel een belangrijk als fascinerend verhaal te vertellen.’ – *Skånska Dagbladet*

Over de auteur

Magnus Montelius (1965) schreef met *De man uit Albanië* zijn eerste roman. In het dagelijkse leven is hij adviseur over waterkwesties en milieubeheer. Hij heeft jaren in Afrika en Latijns-Amerika gewoond en hij werkte lange tijd in Oost-Europa en de voormalige Sovjet-Unie. Montelius woont momenteel in Zweden.

Eerder verschenen in Signatuur Noir

Antonio Hill - Dodelijke zomer

Bernard Fernández - Zwart ijs

Elsa Lewin - Ik, Anna

Claudia Piñeiro - De regels van het spel

John Ajvide Lindqvist - Wolfskinderen

Binnenkort verschijnt

Ricardo Piglia - Doelwit in de nacht

Wilt u op de hoogte worden gehouden van de romans en literaire thrillers van uitgeverij Signatuur? Meldt u zich dan aan voor de literaire nieuwsbrief via onze website www.uitgeverijsignatuur.nl

Magnus Montelius

De man uit Albanië

Een roman over verraad

Vertaald door Geri de Boer

SIGNATUUR

2013

Copyright © Magnus Montelius 2012
Oorspronkelijke titel: Mannen från Albanien
Oorspronkelijk verschenen bij Columbi Publishing
Vertaald uit het Zweeds door Geri de Boer
© 2013 Uitgeverij Signatuur, Utrecht en Geri de Boer
Alle rechten voorbehouden.

Omslagontwerp: Wil Immink Design
Omslagbeeld: Curtis David 835 / Millennium Images, UK / HH
Typografie: Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN paperback 978 90 5672 462 7
ISBN e-book 978 90 449 6885 9
NUR 305

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

PROLOOG

In het najaar van 1989 stort het communisme in Oost-Europa in. Het hervormingsbeleid dat de Sovjetleiders een paar jaar daarvoor hebben ingezet, neemt een onvoorziene wending en na een paar tumultueuze maanden vinden er in Tsjecho-Slowakije, Polen en Hongarije vrije verkiezingen plaats. De leiders van de Sovjet-Unie hebben te veel interne problemen om daar iets tegen te kunnen doen. Er heerst een machtsstrijd tussen hervormingsgezinde en meer reactionaire krachten in de partij; in verschillende sovjetrepublieken wordt gesproken over onafhankelijkheid en de economie is in een vrije val.

In Albanië is de situatie intussen nog onzekerder. Sinds de machtsovername door de communistische partij in 1944 is daar onder dictator Enver Hoxha een harde, stalinistische politiek gevoerd met sterk isolationistische trekken en volledige, compromisloze onderdrukking van interne oppositie.

In het begin werkte Hoxha's Albanië nauw samen met Stalins Sovjet-Unie. Maar in de jaren vijftig begon Hoxha de hervormingen van de Russische leider Chroesjtsjov steeds meer te wantrouwen, en hij deed geen of hooguit cosmetische concessies aan pluralisme en openheid. Begin jaren zestig brak het land volledig met de Sovjet-Unie en haar satellietstaten en zocht het steun bij China. Ook voerde Albanië een steeds extremere vorm van communisme in. De landbouw werd volledig gecollectiviseerd en particuliere veehouderij werd verboden. Hoxha leidde ook een langdurige campagne tegen godsdienstuitoefening.

Na het bezoek van president Nixon aan Peking in 1972 kwamen er ook barsten in de relatie met China. In 1978 braken de landen helemaal met elkaar: de Chinese hulp werd gestaakt, Chinese ad-

viseurs gingen naar huis en Albanese studenten in China werden naar huis gestuurd. Albanië was nu volledig geïsoleerd.

Net als op eerdere veranderingen in de buitenlandse relaties volgden er ook op de breuk met China interne zuiveringen en afrekeningen. Ditmaal troffen die Hoxha's premier, Mehmet Shehu. Volgens een officieel bericht pleegde hij zelfmoord na een zenuw-inzinking. Na de dood van Shehu vonden er wrede zuiveringen plaats onder zijn sympathisanten bij de veiligheidspolitie en het overheidsapparaat.

Toen Enver Hoxha in 1985 stierf, werd hij opgevolgd door Ramiz Alia en een leiderstroika. Onder druk van de rampzalige economische situatie zette Albanië op het internationale vlak enkele voorzichtige stappen in de richting van meer openheid, maar aan het thuisfront wilde de communistische partij Hoxha's ijzeren greep niet laten verslappen. In juli 1990 vluchtten er vierduizend Albanezen met een boot naar Italië. Deze eerste vluchtelingengolf werd gevolgd door andere, totdat de communistische partij in maart 1992 bij vrije verkiezingen haar macht verloor.

DEEL 1

De man uit Albanië

1

Sven Emanuel liep met horten en stoten en hardop mopperend door de Fjällgata. Hij negeerde mensen die voor hem uitweken wanneer ze hem zagen. Hij stopte om hard met zijn laarzen op de grond te stampen. Ja hoor, het krantenpapier zat waar het hoorde, als een warm laagje aan de binnenkant van zijn schoenen. Hij knoopte zijn sjaal stevig om zijn dunbehaarde hoofd vast, blies warme lucht in zijn handen en liep door. Misschien vonden de mensen die hij tegenkwam zijn kleding wat overdreven voor de zachte herfstavond, maar zij gingen dan ook naar hun warme huizen.

Sven Emanuel keek om zich heen en ging sneller lopen. Links van hem scheen het neonlicht op het water van de Strömmen; hij zou alle kerktorens en radiomasten van de stad kunnen tellen, maar daar had hij geen tijd voor. Niemand mocht zijn geheime plek ontdekken of daar eerder zijn dan hij. Het was zijn plaats en die mocht niemand hem afpakken. Hij had nergens zo goed geslapen sinds ze de afdeling hadden gesloten. Maar toen hadden een paar jongeren zijn plek ontdekt en die zaten daar soms de halve nacht, terwijl Sven Emanuel in de bosjes verderop zat te wachten.

‘Tuig van de richel, verdomme,’ mompelde hij, en hij pakte zijn beide plastic zakken nog steviger vast. Aan het eind van de straat ging hij rechtsaf en hij liep met kleine, snelle pasjes naar het gebouw van de Ersta Diakoni. Hij liep naar de poort die toegang gaf tot de binnenplaats erachter en keek voorzichtig omhoog naar het terras waar zijn slaapplek was. Daar. De warme lucht van de verwarming stroomde uit het ventilatierooster over de vlakke metalen plaat die precies groot genoeg was om op te slapen. Hij was gewend geraakt aan het zachte gebrom en hij vond het bijna fijn. Erboven

was een dak dat bescherming bood tegen regen en de plek vrijhield van sneeuw en vocht. Soms leegden ze verderop de vuilnisbakken, maar daar had hij zelden last van; meestal merkte hij het niet eens.

Toen ontdekte hij een man onder de lantaarnpaal, de enige verlichte plek op de binnenplaats. Sven Emanuel nam hem van onder tot boven op en voelde zijn maag samenknijpen van ongerustheid. De jas van de man was versleten, zijn grijze haar zag eruit alsof hij het zelf had geknipt en de zool van een van zijn schoenen zat los. Zijn gezicht was verweerd, alsof het te lang weer en wind had doorstaan. Een klotedakloze, die vast op weg was naar hetzelfde plekje.

Toen Sven Emanuel voorzichtig dichterbij kwam, schrok de vreemdeling en tilde hij een arm op om zich te verdedigen. Toen glimlachte hij en knipperde hij vriendelijk met zijn ogen. Misschien wilde hij niet laten merken hoe bang hij net was geworden. Hij had een kapotte voortand en er glinsterde een lompe metalen brug aan één kant van zijn gebit. Hij stond kaarsrecht en zijn blik was ferm; hij gedroeg zich alsof hij gewend was serieus te worden genomen. Hij deed Sven Emanuel een beetje denken aan een conciërge op een school en intuïtief mocht hij hem. Er was geen reden voor ongerustheid; de man was niet op jacht naar een slaapplek. Hij keek over de schouder van Sven Emanuel naar de donkere poort.

‘Wacht je op iemand?’ vroeg Sven Emanuel.

De vreemdeling gaf geen antwoord, maar keek hem aandachtig aan en maakte toen een gebaar met beide handen om aan te geven dat hij hem niet verstond. Sven Emanuel begreep opeens dat de man niet uit Zweden kwam en toen hij weifelend naar het terras liep, knikte de buitenlandse heer bemoedigend. Toen draaide de man zich om en keek naar de poort, alsof hij het niet kon laten. Het moet een heel belangrijk iemand zijn op wie hij wacht, dacht Sven Emanuel.

Toen hij boven was, controleerde hij nog één keer of niemand hem was gevolgd. Hij ging op zijn hurken achter een bosje zitten en keek omlaag naar het pleintje. De vriendelijke buitenlander bleef onder de lantaarnpaal staan. Zijn gezicht was verlicht, zodat Sven Emanuel zijn trekken duidelijk kon zien. De man glimlachte niet meer. Sven Emanuel volgde zijn blik en hij slaakte bijna een

kreet toen hij een eenzame gestalte zag, als een schaduw bij de poort. De man in de versleten jas keek om zich heen en begon naar de steile rand van het terras te lopen; de schaduw bij de poort begaf zich in dezelfde richting. Het was alsof ze allebei hetzelfde wisten, alsof ze heel lang op elkaar hadden gewacht.

De schaduw draaide zich snel om, alsof hij zich ervan wilde vergewissen dat ze alleen waren. Sven Emanuel hurkte nog dieper, maar bleef de twee gestalten bekijken. Hij had de ogen van de schaduw eerder gezien, die kritische blik die alles zag en alles onthield. De gedachten tolden door zijn hoofd en opeens wilde hij hard schreeuwen, naar beneden rennen en zijn vriend in de versleten jas waarschuwen. Maar in plaats daarvan draaide hij zich om en rende hij ademloos over het terras naar de veilige plek waarvan alleen hij het bestaan wist.

2

Vanachter de ruit loerde de portier wantrouwend naar hem, maar Tobias Meijtens zakte wat dieper weg in de grote leren bank in de hal van het gemeentehuis van een voorstad van Stockholm. Hij bladerde schijnbaar verstrooid door een brochure en had kennelijk geen last van de aandacht van de portier.

Alle leden van de gemeenteraad waren al voorbijgekomen, wist hij. Ze hadden er geen idee van dat de man in het corduroy jasje met het halflange, enigszins warrige haar zoveel over hen wist. De afgelopen weken had hij zich ingeprent hoe ze eruitzagen, van welke partij ze waren, wat hun oorspronkelijke beroep was en andere interessante details, zoals politieke speerpunten en onderlinge relaties. Alleen de gemeentesecretaris was nog boven. Vermoedde hij dat Meijtens zat te wachten en was hij stilletjes door de achterdeur vertrokken? Dan moest hij hem thuis opzoeken. Meijtens was nog steeds niet gewend aan die kant van zijn werk, maar er was niets aan te doen. Niet in deze situatie.

Het gebouw leek volkomen leeg, maar heel in de verte was het geluid te horen van naderende voetstappen. Toen de man de trap af kwam, herkende Meijtens hem meteen, ondanks de afstand en het slechte licht. Zijn jas wapperde om zijn benen, zijn aktetas zwaaide nerveus in zijn hand en zijn ogen dwarrelden alle kanten op. Arme donder, dacht Meijtens. Maar hij stond niet op van zijn plaats op de bank.

Toen de man ter hoogte van Meijtens was, bleef hij staan en wierp hij eerst een blik op de portier en toen op Meijtens. Daarna liep hij door alsof ze elkaar nog nooit hadden ontmoet. Meijtens liet een paar seconden verstrijken. Toen stond hij op en ging naar buiten. Aan de andere kant van het plein haalde hij de man in. Die

draaide zich om en vroeg: ‘Bent u niet goed wijs? Begrijpt u wat er gebeurt als iemand ons ziet?’

Het idee dat iemand Meijtens zou herkennen en weten dat hij journalist was, was uitermate vleierend, maar hij ging er niet op in.

‘Ik heb geprobeerd u te bellen en een bericht achtergelaten. We moeten bevestiging hebben van wat we hebben besproken.’

De ander wendde zich af en mompelde iets onverstaanbaars.

‘We hebben eigenlijk alles wat we nodig hebben,’ vervolgde Meijtens, ‘maar ik wil u de kans geven commentaar te geven en te bevestigen wat u al hebt verteld.’

Meijtens wachtte een paar tellen.

‘Zullen we ergens heen gaan? Dan kan ik vertellen wat ik weet.’ Hij wist dat dat een onweerstaanbaar aanbod was voor iemand die de afgelopen dagen waarschijnlijk nergens anders aan had gedacht.

Meijtens nam hem aandachtig op toen ze in het kleine café aan het marktplein gingen zitten. Johan Sjöbage was de jongste gemeentesecretaris van Zweden en werd in zijn partij beschouwd als een rijzende ster. Begin dertig, en in alle opzichten het tegenovergestelde van Meijtens. Sjöbages korte haar zag er verzorgd uit, zijn kleding was correct en zijn glimlach voor de serveerster was gespannen maar charmant.

Uit zijn versleten leren schoudertas haalde Meijtens een map. Die was voorzien van een uitgebreide index en paperclips in allerlei kleuren, en pilde uit van de stukken. Sjöbage staarde er wanhopig naar. Hij beseftte waarschijnlijk dat datgene wat hij het meest van alles vreesde ergens tussen al die papieren zat. Misschien verbaasde hij zich zelfs over het contrast tussen die orde en Meijtens’ verschijning als geheel. Toen Meijtens zijn notitieboekje uit de binnenzak van zijn colbertje haalde, constateerde hij en passant dat de voering nog verder kapot was gegaan. Daar was niets aan te doen. Eigenlijk had hij de map niet nodig en zijn aantekeningen ook niet; het waren alleen maar rekwisieten. Elk detail dat hij de afgelopen maanden had gevonden, zat keurig opgeborgen in zijn uitzonderlijke geheugen.

‘Oké. Dit is wat we weten.’

Hij zette rustig en zakelijk uiteen welke informatie hij boven

tafel had gekregen en welke conclusies hij had getrokken. Obscure memootjes van allerlei gemeentelijke instanties van jaren geleden, uitspraken van lagere ambtenaren en gegevens uit andere gemeentelijke bronnen. Hij wist dat Sjöhage ontzag had voor feiten en structuren. Dat zat in zijn natuur, maar soms onderbrak hij Meijtens om te vragen wie wat had gezegd. Meijtens glimlachte alleen maar vriendelijk bij wijze van antwoord en werkte doelbewust en systematisch toe naar het doorslaggevend moment van een jaar geleden, toen de man die nu tegenover hem zat te zweten de gemeente geheel nieuwe marsorders had gegeven. Het geplande recreatiegebied bij de jachthaven moest een woningcomplex worden en de aankoop zou rechtstreeks door de gemeenteraad worden gedaan. Een smerige geschiedenis waarvan de lezers van *7Plus* zouden smullen.

Sjöhage leek de afgelopen dagen een soort tic te hebben ontwikkeld, alsof zijn harnas onder zijn ene neusvleugel een beetje was gebarsten en daaronder een trilling had blootgelegd.

Meijtens zweeg en keek op zijn horloge. Alles hing af van wat Sjöhage nu zou zeggen. De vingers om zijn pen werden wit. Kom op nou, vertel. Hij moest vandaag de bevestiging hebben; dat was het ultimatum van de hoofdredactie.

‘Toen we elkaar zes maanden geleden spraken ...’

‘Ik dacht dat u taxichauffeur was.’

‘Dat was ik ook. U zei toen dat u nieuwe instructies had gekregen. Wij denken dat we weten van wie en we weten vrijwel zeker waarom.’

‘Ik heb alleen maar gezegd dat ik genoeg had van politici. En ik wilde de jachthaven bekijken nu die er nog was. Het was gewoon dronkenmansgeklots.’ Hij kon zijn ogen niet van de map houden. ‘Hoeveel tijd hebt u eigenlijk besteed aan deze uitzoekerij?’

Dat was een relevante vraag, die ook Hanna de afgelopen maanden herhaaldelijk had gesteld. Ook zijn redactiechef had dat gevraagd.

Maar Meijtens zag geen reden om er nu op in te gaan.

‘Ik heb onderzoek naar u gedaan, hoor,’ viel Sjöhage uit. ‘Uit het register blijkt dat iemand honderden notulen heeft opgevraagd en ik weet dat u zeker twintig ambtenaren hebt gebeld.’

Meijtens bestudeerde zijn handen. Dat klopte wel ongeveer.
'En u hebt niet eens een echte baan bij dat blad.'

Zo lukte het niet, dat was duidelijk. Sjöhage zou zijn hakken alleen maar dieper in het zand zetten. Meijtens draaide de laatste druppeltjes koffie rond in zijn kopje en was onder de indruk van Sjöhages loyaliteit, hoewel hij zich toch terecht belazerd en misbruikt moest voelen. Als de zaken zo in elkaar zaten als Meijtens vermoedde.

Hij had de afgelopen weken Sjöhage geleefd en geademd, maar toch was de man tegenover hem nog steeds een psychologisch raadsel voor hem. Meijtens was min of meer bij toeval op Sjöhages religieuze achtergrond gestuit, want die had het strenge geloof van zijn ouders al in zijn tienerjaren ingeruild voor een leven gewijd aan politiek en partij. Hij vroeg zich af waarom, en wat Sjöhage daar nu van vond.

'Ik heb al materiaal voor een uitstekend artikel. Maar ik ben zelf niet tevreden. Er ontbreekt iets.'

Sjöhage vroeg niet wat; dat wist hij al. Meijtens wachtte.

'Ik wil de waarheid schrijven,' zei hij ten slotte.

Sjöhage staarde naar de tafel. 'Ik kan het niet. Het zou niet juist zijn. U hebt geen idee welke consequenties dat zou hebben.'

Meijtens boog zich naar Sjöhage toe om zachter te kunnen praten. De volgende dagen zou hij zichzelf voorhouden dat hij een impuls volgde.

'Zalig zijn de vervolgdten om der gerechtigheid wil. Weest niet bevreesd. Laat hen u geen angst aanjagen.'

Sjöhage keek verbaasd op. Het was alsof alle spieren van zijn gezicht ontspanden, alsof alle wilskracht ten slotte verdween.

Meijtens zette de dictafoon aan.

Het duurde zeker een halve minuut voordat Sjöhage iets zei. Toen vertelde hij met monotone stem hoe hij zelf, helemaal op eigen houtje, het Project Scherenkuststad had doorgedreven. Meijtens stelde vragen, kwam met tegenwerpingen en wees op tegenstrijdigheden. Maar het haalde niets uit. Sjöhage was vastbesloten.

Meijtens was vooral verbaasd over de vele details in het verhaal van de jonge gemeentesecretaris. Hij moest het nauwkeurig heb-

ben voorbereid, als laatste uitweg als het niet anders kon. Toen Sjöhage klaar was, stond hij op en gaf hij Meijtens een hand. Stijf, alsof hij een nabestaande was op een begrafenis. Meijtens deed nog een laatste poging hem om te praten. Hij hield Sjöhages hand vast en legde zijn andere hand op Sjöhages schouder. Dit was gekkenwerk, zei hij. Niemand zou hem bedanken. Maar Sjöhage maakte zich los uit zijn greep en verdween in het herfstduister.

Toen Meijtens een paar minuten later het café uit ging, was het gaan regenen, en met zijn tas boven zijn hoofd rende hij naar de dichtstbijzijnde telefooncel. Hij draaide het nummer van de redactie. Monica vertelde dat redactiechef Bertil Andersson telefonisch in gesprek was. Meijtens wachtte. Hij had de confrontatie met Sjöhage wekenlang voorbereid, had verschillende scenario's uitgewerkt en bedacht wat hij ermee zou doen. Maar niets had hem kunnen voorbereiden op wat er zojuist was gebeurd. Na een paar minuten was er geritsel te horen aan de andere kant van de lijn.

'Ja?'

'Met Meijtens.'

'Dat weet ik. Heb je de bevestiging?'

Meijtens dacht aan de lege stem, alsof alle levenskracht uit Sjöhage was geweken. Hij had tijd nodig om na te denken.

'Ik heb het verhaal.'

'En de betrokkenheid van de gemeenteraad? Kon hij die bevestigen?'

De regen kletterde tegen de telefooncel. Hij moest denken aan iets wat zijn vroegere begeleider Jakub had gezegd. Iets over de waarheid die het lelijke zusje van de leugen was. Waarschijnlijk klonk het in het Tsjechisch beter.

'Hallo, Meijtens?'

'De koppeling is er.' Toen hij ophing, hoorde hij dat de redactiechef aan vervolgvragen begon.

Meijtens veegde met de mouw van zijn colbertje de condens van de voorruit en zette de ruitenwissers op maximale snelheid. Hij had natuurlijk al een paar keer geprobeerd een uitvoerig interview met de burgemeester te krijgen, maar het waren nooit meer dan een paar vermoeide minuten tussen twee vergaderingen in geworden.

Onmogelijk een gaatje in de agenda te vinden, begrijpt u. Een puur ambtelijke kwestie, bespreek het maar met Sjöhage. Wat hij bedoelde, was dat Meijtens te onbeduidend was en zijn bewijs te mager. De gemeenteraad had zich in de rug gedekt. *Hoe heette dat blad? 7Plus? Een weekblad of zo?* Bertil Andersson was tegen het plafond gevlogen. ‘Vind die koppeling die je me beloofd hebt, verdomme, dan pinnen we ze vast. Anders laten we de zaak vallen.’

Toen hield niemand er nog rekening mee dat Sjöhage, om redenen die Meijtens maar gedeeltelijk begreep, zelf de schuld op zich zou nemen. Het verhaal was bovendien zo geniaal geformuleerd dat het geen probleem was feiten te vinden die het ondersteunden. Als je dat wilde. Maar in gedachten ging hij nog eens terug naar warrige besluitvormingen, eigenaardige toevalligheden en bedeede uitspraken van lagere ambtenaren die niet wilden worden geciteerd. En een koppeling die in een heel andere richting leidde. Naar zelfgenoegzame politici die iets te vast in het zadel zaten en zich iets te veel vrijheden veroorloofden.

Hij trommelde geïrriteerd op het stuur. Bertil Andersson zou nog twee uur op de redactie blijven. Als hij zich haastte, zouden ze nog ruim de tijd hebben om te bespreken hoe het artikel moest worden geschreven, maar dat was wel het laatste wat Meijtens nu wilde. Hij moest tijd winnen om te laten zien dat hij het verhaal op zijn manier kon schrijven.

Op de Stadsgårdskade stonden een paar politieauto's en een ambulance aan de kant van de weg. Een ongeluk? Of iets ergers? Meijtens stopte en zette zijn alarmlichten aan. Als hij pas op de redactie terug wilde zijn wanneer iedereen al naar huis was, had hij een goed excuus nodig, en beter dan dit kon niet. De ziekenbroeders deden de deuren van de ambulance dicht en reden weg. De agenten keken tegen de rotswand omhoog en spraken via de radio met iemand. Meijtens volgde hun blikken en huiverde. Hij begreep het. En daarboven moest een hogere politieman zijn, die meer wist.

Hij reed de heuvel op, parkeerde voor de Ersta Diakoni, liep door de poort en keek naar het zwak verlichte terras. Zijn voeten slipten in zijn schoenen en zijn blik dwaalde naar de rand van het terras. Er was een stalen reling, maar die was niet erg hoog. Had de verongelukte man geprobeerd erop te staan en was hij per ongeluk

gevallen? Meijtens wilde net een paar geüniformeerde agenten aanspreken die bezig waren de omgeving af te zetten, toen hij een stem achter zich hoorde.

‘Kan ik u ergens mee helpen?’

Hij draaide zich om en zag een gestalte die elke zichzelf respecterende Stockholmse journalist herkende. Inspecteur Tilas was lang en had zo’n rechte rug dat het bijna onnatuurlijk leek. Zijn grijzende haar was kortgeknipt en achterovergekamd. Meijtens vertelde wie hij was en reikte Tilas zijn kaartje aan, maar die negeerde dat.

‘Aha, een van Anderssons hulpjes.’ Zijn mondhoek vertrok een beetje, misschien was het een glimlachje. Men zei dat Tilas een van Anderssons bronnen was en dat hun relatie al van twintig jaar her stamde.

‘Wat is dit? Een ongeluk, zelfmoord?’

Een straatlantaarn verlichtte Tilas’ gezicht en de scherpe lijnen rond zijn neus en kin leken wel uit steen gehouwen. De wind probeerde vat te krijgen op zijn donkere jas, maar die wilde niet toegeven. Tilas streek zijn haar recht en Meijtens zag dat zijn hand trilde. Hij wist nog dat hij een gerucht had gehoord over Tilas, maar hij wist niet meer welk.

‘Zelfmoord, ongeluk, wie weet. Ik durf wel te stellen dat dit in elk geval geen nieuws is voor *Plus*, zoveel is wel zeker. Doe Bertil de groeten.’

Meijtens bedacht dat het wel goed zou zijn om een paar citaten van de verantwoordelijke van de politie te hebben als hij moest uitleggen waarom hij niet meteen naar de redactie was teruggegaan. Ook al zouden ze de krant nooit halen.

‘Weten jullie iets over de identiteit van de verongelukte?’

Tilas streek kennelijk onbewust met zijn hand over zijn jas. ‘Ik denk niet ...’ Hij werd onderbroken doordat een agent hem riep. Hij gaf Meijtens een vermoeid knikje en beende vastbesloten weg. Meijtens ging naar de rand en boog zich voorzichtig over het hek. Een ongeluk was zeker denkbaar: een dronkenman die om de een of andere reden over het hek op de richel klimt. Ook geen slechte plek voor zelfmoord. Er ritselde iets in de struiken en Meijtens draaide zich om. De man moest hierheen zijn geslopen nadat de

agenten waren verdwenen. Hij had verschillende lagen kleding aan en stonk naar zweet. In zijn armen had hij een paar plastic tassen.

‘Waar kom jij vandaan?’

‘Västerås,’ zei de dakloze verbluft, en toen drong zijn vergissing tot hem door. ‘Ik bedoel: daarvandaan, bij de kerk.’ Hij sloeg met zijn vuist tegen zijn middel, een wonderlijk gebaar om schaamte uit te drukken; Meijtens huiverde ervan.

Hij keek de dakloze vriendelijk aan. ‘Ik ken verschillende mensen uit Västerås, allemaal goeie lui.’

De man keek verbaasd op en glimlachte voorzichtig.

‘Hoe heet je?’ vroeg Meijtens.

‘Sven Emanuel.’

‘Heb je gezien wat hier gebeurd is?’

Sven Emanuel draaide zich om zonder te antwoorden.

‘Dan moet je met de politie praten. Of met mij.’

‘Ik heb het niet op de politie.’

‘Praat dan maar met mij.’

‘Ik zag de schaduw naar de rand gaan. Die ogen. Die vergeet ik nooit meer.’

‘Zag je hem vallen?’

‘Nee, maar ik zag de schaduw. En hem ook, die ander.’

Meijtens ging anders staan om te voorkomen dat zijn eigen schaduw in het licht van de straatlantaarn de man bang maakte. ‘Maar je hebt niet gezien dat hij viel?’

Sven Emanuel schudde zijn hoofd en Meijtens gaf hem zijn visitekaartje. ‘Ik neem toch aan dat je wel het een en ander ziet wat de politie misschien ontgaat. Bel me maar als je je nog iets herinnert.’

Sven Emanuel liet zijn duim over het gladde papier glijden.

‘Ik geef je mijn privénummer ook.’

Maar Sven Emanuel leek het kaartje niet los te willen laten, dus Meijtens pakte er nog een en schreef het nummer in de rechterhoek. Hij realiseerde zich wat Hanna ervan zou vinden, maar nu was het te laat. Sven Emanuel keek op, een verlegen lachje gleed over zijn gezicht toen hij het kaartje in zijn binnenzak stopte en die afsloot met een veiligheidsspeld. Zijn bewegingen waren langzaam en plechtig, alsof het om waardevolle documenten ging. Hij stampte met zijn voeten op de grond en begon in zijn handen te

blazen; die waren schraal en zaten vol wondjes. Ze zagen er akelig uit en Meijtens bedacht dat hij een paar extra handschoenen in zijn tas had.

‘Wil je deze hebben?’ vroeg hij terwijl hij ze tevoorschijn haalde.

Zonder een woord te zeggen trok Sven Emanuel de handschoenen langzaam aan, en met een laatste blik op Meijtens verdween hij.

Toen Meijtens door de poort naar buiten ging, maakte Tilas zich los uit het donker. In zijn hand had hij een doorschijnend zakje met een rond voorwerp erin, iets groter dan een munt. Hij liet het in zijn zak glijden. Had hij op Meijtens staan wachten?

‘En, zie je er een verhaal in?’

‘Zoals je al zei: het is niet iets waar wij over gaan schrijven.’

‘Waarom ben je hier dan naartoe gekomen?’

Meijtens keek Tilas onderzoekend aan. Het klonk alsof hij het echt wilde weten.

‘Ik zag de afzetting en ik wilde uitzoeken wat er aan de hand was.’

Tilas schraapte zijn keel. ‘Je vroeg naar zijn identiteit.’

Meijtens wachtte.

‘Hij had een Albanees paspoort bij zich.’

‘Van hemzelf?’

‘Dat zullen we morgen zien, als de pathologen hem hebben opgeknapt.’

Met een korte blik ten afscheid liep Tilas weg. Meijtens liet zijn autosleutels nadenkend door zijn vingers gaan. Hij besloot de auto te laten staan en naar de Folkungagata te lopen. Toen hij zich omdraaide, zag hij dat Tilas hem stond na te kijken.

3

‘Maestro!’

Opeens leek Možels Bar een en al beweging. Ze hielpen hem uit zijn jack, trokken een stoel bij en riepen om nog een biertje. Iemand voelde aan zijn schouder en vroeg of er stukken in zaten die de regering ten val konden brengen. Was hij iets op het spoor? Een primeur? Lieten ze hem de grote stukken schrijven of stelde het allemaal niets voor? Toen Meijtsen zei dat hij maar even kon blijven, wuifden ze dat weg. Toen hij een flesje mineraalwater bestelde, dachten ze dat hij een grapje maakte.

De toog was sjofel en aan de muren hing reclame voor Tsjechisch bier. In de kleine eetzaal was het geroezemoes wat gedempter, maar in de bar was het een lawaai als op een privéfeest. Hij was midden in een discussie terechtgekomen over het nieuwe commerciële tv-kanaal dat uitzond vanuit Londen, het afstompende programma-aanbod, het gevaar van machtsconcentratie op de mediemarkt en hoe je daar een voet tussen kon krijgen. Al gauw ging het gesprek over op de oude, vertrouwde onderwerpen. Zakelijke plannen die binnenkort zouden worden gerealiseerd, romans die bijna af waren en documentaires die alleen nog maar gefinancierd moesten worden. Meijtsen zei niets en dronk zijn mineraalwater. Het duurde nog een uur voordat Bertil Andersson naar huis zou gaan.

Niemand zou precies kunnen vertellen hoe de mannen in de bar elkaar hadden leren kennen. Ze hadden zich domweg in dezelfde kringen bewogen, elkaar en Možel gevonden en waren gebleven. Soms verviel er iemand tot een meer conventionele carrière, die ten koste ging van het sociale leven, of stichtte iemand een veel-eisend gezin. Ze verdwenen als in ongenade gevallen politbureau-

leden en hun naam werd nooit meer genoemd. Er werd ook nooit gesproken over de onaanzienlijke baantjes waarmee de leden van de groep in hun onderhoud voorzagen. Die waren goed voor een leuk verhaal of als financiering van de projecten waaraan ze eigenlijk werkten. Niemand was zo tactloos erop te wijzen hoe lang deze tijdelijke regelingen al duurden. Hanna noemde hen ‘de Eigenlijk-club’, als het haar zo uitkwam.

Toen hij Hanna tien jaar geleden had ontmoet, hadden ze geen van beiden plannen die langer dan een week vooruitkeken, en hij vroeg zich weleens af waarom het leven niet altijd zo zorgeloos kon zijn. Het taxirijden in de weekends gaf hem een klein maar geregeld inkomen, en soms viel hij in als barpianist in de grote hotels, om een goed antwoord te hebben als mensen vroegen wat voor werk hij deed.

Ze hadden elkaar ontmoet op een feest waar zij bij vergissing terecht was gekomen. Hij had zijn gebruikelijke verhaal verteld over hoe hij twee jaar daarvoor door een puur technische kwestie niet was aangenomen op het conservatorium en beweerd dat hij een boek schreef over het leven als barpianist. Over verscheurde levens en bekentenissen van zakenlieden in het uur van de wolf. Ze geloofde er geen woord van, maar was toch met hem meegegaan. Geen van beiden zag er meer in dan een onenightstand en allebei waren ze even verbaasd toen samen eten samen ontbijten werd en Meijtens’ anders zo spartaans ingerichte badkamerkast langzaam maar zeker werd gevuld. Ten slotte moesten ze toegeven dat ze feitelijk samenwoonden.

Ze was strikt genomen te jong, een verbluffend knappe studente medicijnen, die een grote, kastanjebruine, warrige bos haar en een degelijk middenklassemilieu verstopte onder een tweedpetje dat ze op een rommelmarkt had gekocht. Niemand trok in twijfel wat Meijtens in haar zag, maar over de vraag waarom zij hem had gekozen liepen de meningen uiteen. Bij Možel namen ze aan dat Meijtens – net als het petje – een gevolg was van jeugdige balorigheid. En gemakkelijker om je weer van te ontdoen dan een tatoeage.

Maar de jaren verstreken en alle verzamelde voorspellingen werden beschaamd.

In het begin had Meijtens zich gewapend tegen de uitbarsting die onvermijdelijk zou komen. Over zijn gebrek aan toekomstplannen en ambities, over zijn hopeloze vrienden en zijn ongeregelde inkomsten. En dat andere, waar ze nooit over spraken. Maar Hanna zei alleen maar dat het zijn zaak was als hij zijn leven wilde vergoeien en haastte zich vervolgens naar haar colleges en tentamens. Meijtens bleef alleen achter in een veel te kleine flat met veel te veel tijd om te piekeren.

Dat hij zich liet inschrijven aan de universiteit was misschien voorspelbaar en verplichtte tot niets. Maar dat hij zelfs binnen de daarvoor vastgestelde tijd afstudeerde, met geschiedenis als hoofdvak, werd door de meeste mensen beschouwd als een kleine sensatie. Hij bleef zijn omgeving verbazen door aan het historisch instituut promotieonderzoek te gaan doen. Bij Možel zeiden ze zweverig dat dat een platform voor andere projecten was. Niemand wist wat zijn nieuwe carrière eigenlijk inhield. Hanna kwam dichterbij de waarheid toen ze opmerkte dat dit een van Meijtens' ongelukkige loyaliteiten was, ditmaal aan zijn mentor, de merkwaardige, uit Tsjecho-Slowakije gevluchte Jakub Bem.

Ze hadden door de gangen gegaloppeerd als Don Quichot en Sancho Panza, onmogelijke stellingen aangehangen en studiedagen georganiseerd waarvan alleen al de titel de studenten afschrikte en de collega's met ontzetting vervulde. Meijtens beweerde dat zijn proefschrift over de houding van Zweden tijdens de Kongo-crisis nieuw licht zou werpen op het naoorlogse buitenlands beleid. De subsidie verlenende instellingen waren daar niet zo zeker van en Meijtens hield zich op de been met kortlopende beurzen en steeds meer taxirijden in de weekendnachten.

Tegen die tijd was Hanna's tweedpetje weer op de tweedehandsmarkt beland en had haar charmante hardos plaatsgemaakt voor een strak en elegant kapsel. Zelf begon hij te zinspelen op het schrijven van populairwetenschappelijke boeken en Hanna was zo verstandig daar niet over door te vragen.

Toen Hanna was geslaagd voor haar artsexamen, kreeg ze van haar ouders een tweekamerflat in Vasastan, niet alleen als beloning, maar ook als aanmoediging om door te gaan. In een zijdelingse opmerking die zo hard was dat Meijtens het wel moest ho-

ren, had Hanna's zus heel duidelijk gemaakt: 'Dit was hartstikke leuk, Hanna, echt. Maar heb je papa nu niet genoeg gepest?'

Ze namen bewust een pauze en Meijtens stortte zich onvoorwaardelijk in nog slechter betaald onderwijs, onbetaald onderzoek en lange taxidiensten. Op een avond staaarde hij naar het plafond van zijn flatje, naar de plek waar Hanna's plafondlamp had gehangen, en drong het tot hem door hoe angstaanjagend bekend alles hem voorkwam. Toen hij laat op een avond bij Možel bekendmaakte dat hij zijn academische baan opgaf, verbaasde dat niemand. Ook het nieuws dat hij de journalistiek in ging, lokte niet veel meer uit dan werktuiglijke bijval. Veel van de aanwezigen waren – eigenlijk – op de een of andere manier schrijver, of zouden dat zijn geweest als het niet zo'n hopeloze branche was.

Maar Meijtens miste zoals gewoonlijk het geduld om zich met de praktische kant van de zaak bezig te houden. Toen de Oost-Duitse regeringswoordvoerder meedeelde dat de Berlijnse Muur open zou gaan, wachtte hij niet op een voorschot of op opdrachten, maar kocht hij gewoon een vliegticket met geld dat hij strikt genomen niet had.

Gedurende enkele intensieve weken werkte hij als bezeten. Overdag interviewde hij beambten, bewakers en demonstranten. 's Nachts schreef hij in een smerig huurkamertje als in trance het ene na het andere artikel. Veel redacteurs vonden die uitstekend, zowel inhoudelijk als stilistisch interessant. Ze waren zelfs zo vriendelijk om andere tijdschriften voor te stellen, die zich hier misschien meer voor leenden.

Zijn plan was eigenlijk geweest om Hanna als het ware toevallig tegen te komen zodra zijn nieuwe carrière goed op gang was gekomen. Maar laat op een avond na het Berlijnse fiasco luisterden zijn voeten niet naar zijn hoofd en stond hij onaangekondigd voor haar deur. Als een zwerfkat, had ze later blijkbaar tegen een vriendin gezegd, even hunkerend naar liefde als welkom. Hij trok bij haar in na een paar beloftes die geen van beiden zich nog kon herinneren.

Een stuk armer, maar een ervaring rijker besloot Meijtens zich dan maar te richten op gespecialiseerde maandbladen. Hij nam deze taak net zo degelijk ter hand als hij zich eerder in zijn leven

had gewijd aan pianosonates en historische essays. Tijdens een lange nacht met meerdere potten jasmijnthee en een stapel publicaties als *Eten en Drinken*, *Het Motorblad* en *Leven aan de Scherenkust* schreef hij een heel schrijfblok vol met aantekeningen en ideeën.

Een paar dagen later kwam hij knipperend met zijn ogen de Koninklijke Bibliotheek uit. Het daglicht ontwend, maar met zijn tas vol aantekeningen die hem tot specialist maakten in zo uiteenlopende onderwerpen als jachthonden, sigaren en huisrenovatie.

Toen Meijtens de zorgvuldig door hem uitgekozen hoofdredacteurs ontmoette, kregen die een auteur te zien die geknipt leek voor hun blad. Dat kwam niet alleen door zijn belangstelling en zijn verbazingwekkende detailkennis. Ook iets in zijn persoonlijkheid nam hen voor hem in. Zonder dat ze er precies de vinger op konden leggen. Zijn scherpe omschrijving van de manier waarop de milieuorganisaties omgingen met de wolvenkwesitie sprak de redactie van *Jacht en Hond* aan, en de hoofdredactrice van *Leven aan de Scherenkust* was onder de indruk van wat Meijtens kennelijk allemaal wist over alle boothuizen en baaien op haar geliefde eiland Gräsö. Ze zou hem gevraagd hebben daarover iets te schrijven als ze zelf een paar jaar geleden niet toevallig een soortgelijk artikel had geschreven.

Vanuit het zuiver financiële perspectief dat Meijtens zelf maar zo zelden hanteerde, was het resultaat van al deze inspanningen gering. Afgezien van een paar slecht betaalde artikeltjes hier en daar wist hij alleen een wat meer regelmatige samenwerking tot stand te brengen met *Jacht en Hond*. Die konden helaas in de huidige omstandigheden niet zo goed betalen, zei de hoofdredacteur verontschuldigend. Tot Hanna's vertwijfeling had Meijtens die kwestie afgedaan als niet relevant. Elk artikel vereiste bovendien een hoop research, omdat Meijtens nooit veel op had gehad met honden en nog nooit een geweer in zijn handen had gehad. Bij Možel kreeg zijn column *De vogelhond* bijna cultstatus, maar hij slaagde er nooit in Hanna duidelijk te maken hoeveel hij nu eigenlijk verdiende met zijn geschrijf. Hij verbloemde het feit dat hij steeds meer taxidiensten deed door te zeggen dat hij bij Možel zat.

Toen het breekpunt bijna bereikt was, kwam de uitnodiging van

7Plus, het nieuwe, aantrekkelijke weekblad van een groot ochtendblad. Het was een van de vele kranten die geen artikelen uit Berlijn hadden gekocht en nooit hadden geantwoord op zijn sollicitatiebrieven. Een tijdelijke aanstelling, legden ze uit. Zes maanden. Algemeen verslaggever. Had hij belangstelling? Hij had al ja gezegd voordat ze hun excuses hadden kunnen maken voor het salaris. Ze zeiden dat het maar een tijdelijk gaatje was, dat ze iemand nodig hadden om de wat minder glamoureuze dingen een tijdje te doen. Verlenging zat er niet direct in, lieten ze doorschemeren, en een vaste aanstelling al helemaal niet.

Maar ze wisten natuurlijk niet dat Meijtens een paar dagen daarvoor toevallig een jonge gemeentesecretaris in zijn taxi had gehad, en ook niet wat die halfdronken had verteld. In het begin had hij 's avonds, in de weekends en in vrije uurtjes aan het verhaal gewerkt. Toen hij een paar interessante stukken had gevonden en een lagere ambtenaar die bereid was als anonieme bron te fungeren, had Bertil Andersson hem meer tijd gegeven, maar nu begon het geduld van de redactiechef op te raken. Meijtens wist dat dit zijn enige kans op een vaste aanstelling was. Een nieuw leven en de oplossing voor dat andere, waar Hanna en hij nooit over spraken.

Meijtens keek weer op de klok van Možel. Het was nu negen uur. Zelfs Bertil Andersson bleef niet zo lang. Hij zou de redactie voor zichzelf hebben en de hele nacht aan het stuk over de praktijken van de gemeente kunnen schrijven. Het ware verhaal, zonder valse bekentenissen. Met een knikje naar de anderen verdween hij in de herfstavond.

4

‘Dit houdt geen stand.’

Bertil Andersson gooide het concept op zijn bureau. Daarna wreef hij met zijn grote klauwen over zijn gezicht alsof hij zich waste met koud water. Meijtens had de hele nacht op de redactie gezeten. Nog voordat hij kon reageren, ging zijn chef door: ‘Je hebt gewoon geen enkel bewijs dat de gemeente erbij betrokken was. Het is allemaal vreselijk slim bedacht, maar het houdt geen stand. Dit komt niet in mijn blad.’

Met zijn ene oog half dicht en het andere opengesperd keek hij Meijtens wantrouwend aan.

‘Wat zei die Sjöhage gisteren?’

Meijtens wist natuurlijk wel dat hij die vraag vroeg of laat moest beantwoorden. Zijn plan, voor zover hij dat had, was geweest om eerst Bertil Andersson te overtuigen met een artikel dat stap voor stap onthulde hoe de zaak in elkaar zat. Dan zou ook de redactiechef begrijpen dat Sjöhages bekentenis een leugen uit wanhoop was. Met tegenzin pakte hij de dictafoon; het kon niet anders. Ze luisterden zwijgend naar Sjöhages bekentenis en uit het gezicht van de redactiechef was niet op te maken wat hij ervan vond. Toen Meijtens de dictafoon had uitgezet, ging Andersson achteroverzitten.

‘Je hebt vast een heel goede verklaring waarom niets van dat alles in het artikel staat.’

Meijtens begon te praten, maar de chef maakte een afwijzend gebaar.

‘Laat mij proberen de zaak samen te vatten. Jij denkt natuurlijk dat hij dit heeft bedacht om zijn bazen te beschermen. Om redenen die wij niet begrijpen. Want het is duidelijk dat het anders niet

klopt met de theorieën over inmenging door de gemeente die jij de afgelopen weken hier op de redactie hebt gedebiteerd. Sorry, de afgelopen maanden. Dus je besluit zijn uitspraken te negeren en schrijft gewoon het artikel zoals je de hele tijd al vond dat het moest.’

Bertil Andersson ging zachter praten. Zijn stem was nu verraderlijk kalm.

‘Maar eerst blijf je een paar uur weg om iets uit te zoeken over een verongelukte Albanees in plaats van je chef lastig te vallen met wat er gebeurd is. Daar komen we nog op terug, neem dat maar van me aan.’

De redactiechef stond op en liep naar de glazen wand die zijn kantoor scheidde van de redactievloer. Ze zeiden allebei een hele tijd niets.

Meijtens deed zijn armen over elkaar en leunde achterover. ‘Hij is geen sjacheraar; dat wéét ik.’

Bertil Andersson bleef naar de redactie kijken. Net als hoofdredacteur Sverker Rydman en een aantal andere journalisten van *7Plus* was hij van het dagblad van het moederconcern geplukt. De langzame bewegingen van zijn zware lijf en het verstrooide rondwarrelen van zijn bleekblauwe ogen wekten de indruk dat hij bittere spijt had dat hij deze nieuwe uitdaging had aangenomen.

‘Ik weet hoe het gaat. Je volgt ze weken, leert ze kennen. Het is duidelijk dat het niet per se schurken zijn, alleen maar omdat ze met hun vingers in de jampot zijn blijven steken. Maar het is niet onze taak om vrij te spreken of te veroordelen, wij moeten alleen maar rapporteren wat we weten.’

‘En ik weet dat het niet zo eenvoudig is.’

Bertil Andersson schudde zijn hoofd, maar meer uit medelijden dan uit irritatie, leek het. ‘Jij denkt dat je het weet, want je bent te dichtbij gekomen. Het probleem is dat je hier in je eentje aan werkt. Dat vind ik al de hele tijd.’

Meijtens volgde Anderssons blik in de richting van de jonge vrouw die net de redactie op kwam. Sommige collega’s groetten haar, en zij knikte stijfjes terug. Met haar donkere pagekapsel en haar zwarte, strak zittende kleren leek ze wel een silhouet tegen de achtergrond van het witte kantoor. Toen ze bij haar plaats kwam,

gooide ze haar jas over de armleuning van haar stoel en begon ze, zonder te gaan zitten, wat stukken te bekijken. Normaal gesproken kwam ze als laatste op de redactie, maar men zei dat ze op de dag dat het blad gedrukt werd eerder kwam om in de gaten te houden of haar stukken genoeg ruimte kregen.

‘Nee,’ was alles wat Meijtens kon uitbrengen. Er was te veel te zeggen en dat had hij bovendien al eerder gezegd.

‘Het is nu een typisch Petrini-verhaal.’

‘Ik wil niet dat het zo’n stuk wordt.’

‘Niemand dwingt je het te schrijven, maar we kunnen jouw versie niet nemen. Die is te mager. En als we voor het nummer van deze week niets in elkaar kunnen zetten, mag je er geen tijd meer aan besteden. In elk geval niet in je eentje. We gaan vandaag drukken en ik moet weten of we het meenemen. Denk erover na en kom over een uur terug.’

Toen Meijtens zijn artikel nog eens doorlas, begreep hij dat zijn chef gelijk had. De verantwoordelijke gemeentebestuurders hadden hun sporen dankzij de loyale gemeentesecretaris goed gewist. Daar was heel wat slim voorwerk voor nodig geweest, maar deze mensen wisten wat ze deden.

In zijn glazen hok was Andersson ergens over in discussie met Natalie Petrini. Als hij geen nieuwe versie inleverde die wel standhield, zou hij het haar laten overnemen, daar was hij van overtuigd.

Plotseling werd hij kwaad op Sjöhage. Waarom had hij alle morele dilemma’s op het bordje van Meijtens gelegd? Wat verwachtte hij van Meijtens? Sjöhage zou er wel overheen komen. De partij zou hem waarschijnlijk in een of andere volksuniversiteit opbergen totdat hij zijn fouten inzag. Het zou een paar jaar langer duren voordat hij staatssecretaris werd, dat was alles. Zijn ontslagvergoeding zou hoger zijn dan het bedrag dat Meijtens de afgelopen tien jaar had verdiend.

Meijtens gooide het concept in de prullenbak en begon het artikel te herschrijven. Nu ging het over een gemeentesecretaris die zijn bevoegdheden te buiten was gegaan.

Pas toen alles achter de rug was en het blad was gedrukt, besefte hij dat hij de afgelopen dagen maar een paar uur had geslapen. De

vele felicitaties en complimenten drongen nauwelijks tot hem door. Zelfs Sölvebring, de querulant van de redactie, sprak zijn waardering uit voor Meijtens' prestatie.

'Er wordt in ons vak veel gekletst over methodes en analyses, maar hier gaat het toch om. Volharding en behendigheid.'

Toen Meijtens thuiskwam, viel hij bijna onmiddellijk in slaap. Hij had geen zin en geen tijd meer om te piekeren. Maar in dromenland kwam hij niet Sjöhage tegen. Hij zag die dakloze. Die riep iets wat Meijtens niet kon verstaan. Maar goed ook: hij wilde dromen over iets onbelangrijks.

Sven Emanuel liep onvast maar snel vanaf de Stadsgårdskade, de verkeersweg onder zijn terras, de trappen op. Hij had nog niet eerder terug durven gaan en had dus maar onder een viaduct geslopen. Een snelle blik over zijn schouder, maar geen politie. Ze hadden hem gezien nadat hij met die journalist had gepraat en hem natuurlijk vragen gesteld, maar Sven Emanuel had niets gezegd.

Hij zou ze geen moer vertellen, hun niet.

Ik ken verschillende mensen uit Västerås, allemaal goeie lui.

Sven Emanuel keek naar zijn handschoenen en voelde de warmte; ze waren heel zacht en hij zou er extra, extra voorzichtig mee zijn. Hij dacht eraan terug hoe zijn nieuwe vriend die fantastische handschoenen uit zijn schoudertas had gehaald: als een tovenaar.

Ik neem toch aan dat je wel het een en ander ziet wat de politie misschien ontgaat. Hij zou de tovenaar niet teleurstellen. Hij zou laten zien dat hij er goed aan had gedaan zijn toverhandschoenen aan Sven Emanuel toe te vertrouwen. Wacht maar. Want nadat hij met de politie had gesproken, was hem iets te binnen geschoten.

Het was hem te binnen geschoten waar hij de schaduw eerder had gezien.